

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izkušnja vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 83.

„Slovenski Narod“ velja po polit:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 65.

Pristranost kranjskega deželnege odbora.

Iz Idrije, 9. julija.

V petek 7. t. m. je c. kr. upravno sodišče na Dunaju na pritožbo gostilničarja Alojzija Kobala v Idriji s svojo razsodbo v prilog pritožitelja izreklo, da je deželni odbor kranjski pristranski postopal v Kobalovi stvarni zadevi, z drugimi besedami, da je kranjski deželni odbor zlorabil svojo uradno oblast.

Z največjo nestrpnostjo se je v Idriji v petek pričakovalo vesti z Dunaja o izidu Kobalove pravde zadeve. Dasi je bil pravni položaj stvari docela jasn in pravica na strani preganjanega naprednega obrtnika Kobala, se je v času, ko se sankcionirajo največje klerikalne nezakonitosti, vendar dvomilo, čigava bo končno zmaga.

Zmagala je pravica nad nečuvnim nasiljem kranjskega deželnege odbora.

Idrija sprejela je to radostno vest s posebnim veseljem in zadoščenjem. Idrijsko prebivalstvo je že tako navajeno nešteti klerikalnih nasilstev, da je skoraj izgubilo vero v kako pravico. Že se je nagibalo mnenju, da sme klerikalec na Kranjskem početi najgorostnejše krivice, da sme nezakazovan zlorabiti zakon, kakor se mu ljubi. Ni torej čudo, da je ugoden izid Kobalove pravde na Dunaju izval nepopisno navdušenje med vsemi pošteno čutečimi Idrijčani. Zarek upanja je, da je zlomljena klerikalna strahovlada na Kranjskem. Od občana do občana hitela je ta vest in vsakdo sprejemal jo je z zadovoljstvom na znanje. Ko je neka stara, priprosta žena to čula, dvignila je roki in rekla vzradoščena: »Hvala bogu, je še pravica na svetu; ravno vidim, da ste mi to povedali, kakor da mi bi bili dali 100 gld!« Dokaz, kako zelo se je vse idrijsko prebivalstvo zanimalo za to zadevo in kako je samo čutilo strašno klerikalno krivico, ki se je storila Kobalu.

Uničenjoča je razsodba c. kr. upravnega sodišča na Dunaju za kranjski deželni odbor — prvo avtonomno oblast v deželi. Da bi klerikalni nasilneži imeli kolikaj časti in čuta do svojega bližnjega, morali bi se umakniti s svojih odličnih mest. Nič

ni pomagalo, da je poslal deželni odbor v boj samega dr. Šustersiča, ne toliko radi njegovih pravičniških zmožnosti, ki jih nima, marveč da s svojim parlamentarnim vplivom reši, kar se z juridičnega stališča rešiti ne da. Toda mož ni več predsednik Slovenske Enot, kakor je bil za časa pravičnejših mestne občine. Zastonj je torej zapustil udobno tirolsko letovišče Toblach in šel na Dunaj brezuspešno braniti ugled kranjskega deželnege odbora. Pogorel je popolnoma in z njim vred kranjski deželni odbor s svojim poglavarjem c. kr. dvornim svetnikom, plemenitim Sukljetom.

C. kr. upravno sodišče na Dunaju je užgalo kranjskemu deželnemu odboru na čelo pečat grde pristranosti, nezaslišane zlorabe uradne oblasti v klerikalne strankarske namene. Hujše obsodbe si za prvo deželno avtonomno oblast ni niti misliti.

C. kr. upravno sodišče je razveljavilo v predmetni stvarni zadevi vse odredbe kranjskega deželnege odbora, ker so bile stvarno popolnoma neutemeljene. Deželni odbor kranjski je, kakor znano, preko mnenja strokovnih izvedencev naravnost uzurpiral nevarnost ognja in povodnji vsled Kobalove kleti. Vsak lajik, kaj še strokovnjak, se je moral smejati samevoljni odločbi deželnege odbora, saj se še ni slišalo, da bi bila železnobetonska klet ognjanevarna, ali pa neznaten potok s par litri vode, ki v poletnem času skoraj usahne, nevarna za povodenj. Toda deželni odbor je moral najti razloge in naj bodo še tako ničevi za razveljavljenje stavbnega dovoljenja, ker je tako hotel njegov inspirator — zloglasni idrijski katehet Oswald.

Na podlagi take razsodbe, bijoče vsaki zakonitosti in stvarnemu uradnemu postopanju v obraz, je deželni odbor kratkomočno zaukazal pred pravomočnostjo stavbnega dovoljenja sezidano klet nemudoma podreti. In če je deželni odbor zakrivil prvo nezakonitost, za kaj bi ne druge.

Ukaz podreti klet, ki je služila tudi kot opora stari hiši, na katero je bila naslonjena, je prehudo zadel neimovitega obrtnika začetnika, ki si je z zadovoljstvom in lastnim trudom zgradil klet, da bi mogel uspešneje izvrševati svojo obrt in si ustvariti v sedanjih težkih časih, posebej za obrtnika, sigurnejšo eksistenco.

Prosil je zategadel pri deželnem odboru za odlog izvršitve ukaza podreti klet, dotlej da bo njegova pritožba pri upravnem sodišču rešena. Prvo načelo vsake moderne uprave je, da se da možnost pritožbe onemu, ki čuti, da se mu z uradno odredbo dela krivice.

Toda deželni odbor ni imel srca do ubogega slovenskega obrtnika, prezrl je vse postavne določbe in brezsrčen, kakor je v svoji strankarski zagrizenosti, odklonil prošnjo za odlog — iz javnih ozir in z razlogom, da je Kobal sam kriv, če trpi škodo.

Prvi nezakonitosti je sledila druga hujša.

Prišli so torej v Idrijo hrvaški delavci ljubljanskega podjetnika Lončariča in razkopali in razdejali klet. Na mesto dobro sezidane kleti, ki bi bila v okras okolici, je ostalo na kupih groblje. Marsikdo je ob pogledu na to pustošenje in strašno krivico stisnil pest in izustil kletbo

Vse to je c. kr. vlada mirno zrla, tista c. kr. vlada, ki ustanavlja obrtno - pospeševalne zavode in ki je za to tukaj, da se spoštuje zakon tudi od deželnege odbora — prve avtonomne oblasti v deželi.

Z razsodbo upravnega sodišča je dobil Kobal moralno zadoščenje. Kdo pa mu povrne ogromne stroške, ki jih je po krivičnem trpel, je še nereseno. Prav in pošteno bi bilo, da pošlje deželni odbor zopet delavce v Idrijo, da sezidajo podrti klet na novo, in povrne Kobalu vse druge stroške. Dežela pa naj iztirja vse stroške od glavnega krivca c. kr. kateheta Oswalda.

Končno izražamo upanje, da bo preznatna razsodba upravnega sodišča vendar enkrat odprla naši slavi c. kr. vladi oči.

Ljudski protest proti deželnemu odboru in deželni vladi.

Včeraj popoldne je sklicalo politično društvo »Vodnik« v Šiški javen ljudski shod v gostilni »Pri Svedraču« v Kosezah. Shod je bil jako dobro obiskan, prišlo je nad 100 domačih posestnikov in delavcev in kljub tolikim prireditvam, ki so se

vršile včeraj v Ljubljani, tudi nekaj gostov iz Ljubljane. Shod je otvoril podpredsednik političnega društva »Vodnik«, g. Mohar, in zaprosil po običajnem pozdravu glavnega govornika, deželnege odbornika gosp.

dr. Ivana Tavčarja, da razjasni politični položaj v obče in s posebnim ozirom na Šiško. Gospod dr. Tavčar je izvajal približno sledeče:

Prišel sem na željo volilcev, da razpravljamo na javnem shodu o neznosnih razmerah v deželi Kranjski in o najnovejšem naskoku deželnege odbora na Šiško. Pred vsem naglašam, da sem prišel na tak shod, na katerem ni treba orožniške sile.

V tem se razlikujemo od dr. Šustersiča, ki je bil veliko užaljen na svojem shodu v Šiški, da mora pasti radi tega župan v Zg. Šiški. Razlikujemo se pa od svojih nasprotnikov še v drugem oziru. Pri nas damo namreč vsakemu popolnoma prosto besedo, kdor hoče ugovarjati, lahko ugovarja, dostojnosti pa zahtevamo tudi od svojih nasprotnikov.

Pri zadnjih volitvah v Ljubljani je nastopila katoliška stranka proti narodno-napredni in socialno-demokratski stranki z vso silo in je uporabljala pri svojih napadih svoje glavno orožje — vero. Poudarjam, da sede glavni svetniki, kar jih imamo na Kranjskem, v vodstvu klerikalne stranke. Oni pravijo, da smo mi nasprotniki vere, da jo ubijamo, jo hočemo zatreti in podreti njene cerkve. Vse to pa je od začetka do konca zlagano. Nemožno bi bilo to že zato, ker živimo v tako klerikalni državi, da bi kaj takega ne pripustila. Trdno se stoji naše cerkve in kljub temu obrekovanju danes še noben duhovnik ne strda. Vera je in naj bo zadeva zase in nikdar ne bo nobeden nikomur tega veselja kalil. Ne sme pa postati vera politično orožje.

Raz naše priizne naj se sliši res le razlaganje vere, ne spadajo pa tja umazani »Domoljubovi« politični članki. Dokler pa bodo duhovniki po deželi taki, kakršne vidimo sedaj vsak dan, mora med ljudstvom izgubiti vera ugled. Če bodo duhovniki netili v cerkvi le politično sovraštvo, jih ne moremo imeti več za služabnike božje, marveč za služabnike hudičeve. Največ sovraštva dela duhovščina in njej na čelu škof, ki nas je tako nesramno napadal v svojem pastirskem listu, da smo ga morali iz-

ročiti sodniku. Toda klerikalcem v resnici ne gre za vero. Boje se, da pride na površje kak napredni poslanec, ki jih lahko razkrinka v njihovem početju; boje se kontrole.

Poglejmo naše deželno gospodarstvo, za katero se mora brigati mešan, obrtnik, kmet in delavec. Klerikalci gospodarijo sedaj v deželi tako, da se je bati neslavnega in žalostnega konca. Preje so ti ljudje obljubovali vse. Med in mleko se jim je cedilo iz ust in mano so obetali z nebes, če pride Lampe na krmilo.

Zgodilo se je tako — sedaj gospodari Lampe. Toda do danes še ne morejo pokazati klerikalci prav ničesar. Veliko milijonov dolga so napravili, to je res, toda da bi bil Šustersič kaj napravil za ljudstvo, za delavce, tega ne more pokazati. Denar izdajajo brez vsakega premisleka. Do sedaj je šlo 10 milijonov, za ustanovo deželne banke bo treba zopet kakih 6 milijonov in za tisto ogromno palačo, ki jo hočejo zidati v Ljubljani za svoje društvo, bodo potrebovali še kake 4 milijonke. Na ta način imamo v kratkem času 20 milijonov dolga. Kdo ga bo plačal? Umen gospodar sicer tudi dela dolg, toda on ga tudi umno razdeli, denar plodonosno porabi in uredi primerno odplačevanje.

Ti ljudje pa delajo dolg na dolg. Deželnege protačuna pa ne napravijo. Končno bodo narasle številke dolgov tako, da bo moral priti polom. To je uspeh klerikalnega gospodarstva. Na sramotni oder pa je treba postaviti dejstvo, da so zanesli klerikalci v deželno gospodarsko upravo strankarstvo.

Ce stopi danes kdo pred deželni odbor s kako prošnjo, ga najprej vprašajo, kakega mišljenja je. In gotovo je, da, če ni klerikalce, ne dobi nič. Ti ljudje so namreč zmožni vsakega uničiti in ubiti, kdo ni njihovega mišljenja. Ta umazani politični bojkot tirajo klerikalci tako daleč, da bi pustili lačnega in žejnega na cesti poginiti, če je liberalce ali socialni demokrat. In na vse to so ti ljudje še ponosni.

Navedem naj za vzgled samo en slučaj. Neka bolna učiteljica je prosila za podporo, da pošlje svojega škrofuloznega otroka v Gračac. Prosila je za 150 kron. Deželni odbor pa je zavrnil prošnjo in to samo zaradi tega, ker dotična učiteljica slučajno ni Slomškariča. Kronali pa so to ne-

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec.

(Dalje.)

VIII.

Na jesen je šel Tomaž na svojo zadnjo revizijo. Pred odhodom je še praznoval svoj rojstni dan s tako slovesnostjo, da je njegov nominelni oče Boltežar Krmežljavček rabil celih osemindeset ur, predno se je streznil. Vzrok slovesnosti tega praznovanja je bil, da je Tomaž dosegel svojo polnoletnost in mu je Boltežar izročil originalne vseh pismen, kar jih je zapustila Neža Krmežljavka ter ob enem razodel Tomažu, da leži pri sodnji zanj hranilnična knjižica s prvotno vlogo tisoč goldinarjev in z vsemi, tekmo let naraslimi obrestmi. Boltežar je pri ti priliki Tomažu tudi vse povedal, kar je vedel o razmerju svoje ranjke žene z župnikom Štebalarjem, in Tomaž je v zahvalo obljubil, da bo pošteno skrbel za moža, ki mu je dal ime in mu bil prav za prav čisto dober oče.

Po izvršenem slavlju je Tomaž odpotoval v Blatno Ligojno, kamor je bil poslan na revizijo posojilnice in konsumna. Blatna Ligojna je slo-

vela daleč naokoli kot prava klerikalna trdnjava, v kateri je z močno roko in s podporo dveh kaplanov vladal duhovski svetnik in tehtant Valentin Čefuta.

Tomaž je potreboval dober teden, predno se je orijental v Blatni Ligojni toliko, da je vedel, kako se mu je obnašati in s kakimi ljudmi ima opraviti. Uspeh tega opazovanja in študiranja je sporočil Kozoglavu z naslednjim pismom:

»Blatna Ligojna je premožen klerikalen kraj, kjer lahko spoznaš, da je novodobno krščanstvo steklenica, na kateri je mnogo obetajoča etiketa, v kateri pa nič ni. Krščanstvo velja tu za plašč, pod katerim lahko počenjaš kar hočeš.

Tehtant Valentin Čefuta je potujoč vulkan, pred katerim se vse trese, skrivaj pa šušljajo, da se najbolj drži svetopisemskega nauka: »pusti male k meni«, ki ga pa seveda tolmači popolnoma samostojno. Župan nima nič govoriti, orožniki pa se vedno menjavajo, ker jih župnik neprestano ovaja. Menda neče, da bi kateri toliko časa ostal tu, da bi mogel kaj izvedeti.

Prvi kaplan, gospod Frone, je melanholik. Vsake družbe se izogiba. Ženske ga ne marajo, ker pri spovedi nič pikantnega ne izprašuje, tehtant ga ne mara, ker nič ne agitira in možki ga tudi ne marajo, ker so njegove pridige aktualne. V Blatni Ligojni se tožarijo zaradi vsake malenkosti, ja kaplan pa pravi, da je

slab kristjan, kdo toži zaradi žaljenja časti, kajti Kristus je učil, da je razžaljivcem z vsemem odpuščati. Nekateri pravijo že, da je kaplan Frone liberalce.

Drugi kaplan, gospod Matjok, je ves drugačen. Pravijo, da je jako inteligent, menda, ker je bil že enkrat dva meseca na Studencu; tudi je že videl nekaj sveta, bil je namreč že na Dunaju, v Trstu in v Lipsku. Mož je jako temperamenten — ni čuda, saj ima živo srebro v sebi — in sem se z njim že dobro pobratil.

Nadučitelj, ki je ob enem občinski in posojilnični tajnik, je vnet klerikalec, njegova poleivilna žena pa bi rada bila velika dama. Meri je stanovanje odkazano v šoli in zadovoljen sem, ker je v hiši tudi prav čedno in okroglo delke, sestra gospe nadučiteljice.

Dalje sta tu še dva imenitnika: prodajalec in konsum, ki je precej gluh, kar je zanj jako koristno, ker vsaj svoje čiste in odkrite vesti ne sliši, in pa organist, ki ga je tehtant pred kratkim spodil iz službe zaradi trajne pijanosti, s katerim iz previdnosti nič ne obujem.

Kak teden po tem pismu je prejel Kozoglav od Tomaža novo poročilo: »Kaplan Matjok je tič, da malo takih. Prebrisanec je prve vrste. Zda skrbi, da bi deželo obljubil z nezakonitimi otroci — a bavi se samo z dekleti iz sosednjih fara — a kadar bo umrl, ga bodo v koledarju Mohorjeve družbe popisali kot svetnika.

Pila sva že bratovščino v konsumu in si preganjala dolgčas s pijačo. Prodajalec je bahač. Ko je bil malo natrkan, se je začel hvaliti: Če bi bil jaz šel k vojakom, bi gotovo postal general, če bi bil stopil v duhovski stan, bi bil postal škof; če bi bil postal drevo, bi zrasel čez vsa druga drevesa . . . Tedaj pa mi je bilo tega dovolj in rekel sem mu: Če bi pa bili postali sekret, bi pa smrdeli do oblakov. Tedaj pa se je začel kaplan Matjok tako smejati, da se je komaj vzdržal na stolu, in objel me je in mi ponudil bratovščino. Pila sva ga potem kar se je dalo in kaplan se ga je tako nalezl, da je neprestano vpil: Živio posilstvo in samomor. Nadučitelj je imel tisti dan različne opravke v mestu, in ker je pozabil vzeti hišni ključ seboj, so pustili zvečer hišna vrata nezaklenjena. Kaplan me je spremil do doma. Na hodniku sem jaz naletel na gospodično Jerico, sestro nadučiteljeve milostive, in začel z njo razpravljati vprašanje o ljubezni. Sicer ni hotela slediti mojemu vabilu, češ, »dokler nisem omožena, je tak greh preveč nevaren,« a poslušala je vendar in šušljala z mano tudi še potem, ko sem upihnil svečo. Naenkrat čujeva moške korake na stopnicah in na hodniku. Potegnil sem Jerico v svojo sobo. Koraki so šli mimo naju in naravnost proti sobi naše milostljive, ki je še v postelji brala. Komaj pa so se odprla vrata njene spalnice, zaslišiva glas kaplana Matjoka:

»Oh — milostljiva — prosim ti sočrkat — odpustite — ne zamerite — nisem mislil k vam, ampak h gospodični Jerici.«

Ne moreš si predstavljati, kako se je naša milostljiva razburila. Strahovito je podajala Matjoka, a spoznal sem vendar iz njenih besed, da je bila razžaljena, ker je hotel kaplan k Jerici in ne k njej. Matjoka je tako zdelala, da ni mogel nič drugega jecati, kakor svoj »živio posilstvo in samomor« in je moral osramočen odkuriti. Hvaležen sem mu pa vendar, da je prišel, zakaj prav za prav se imam njemu zahvaliti, da se gospodični Jerici ljubezen več ne zdi preneč nevarna.

Zadnje poročilo, katero je dobil Kozoglav iz Blatne Ligojne, je bilo kratko:

»... Kaplan Matjok se bo sčasoma popolnoma zapil, ker se bližajo deželnozbornske volitve, agitira noč in dan in pije noč in dan. Današnje nedelje je po maši prišel v konsum in se je jokal kakor otrok. Ko sem ga vprašal, kaj mu je, mi je odgovoril: »Oh, tako mi je hudo, da ne morem nič tega verjeti, kar pridigujem.« Pil je potem ves dan, razlagal, da je najboljša vina za kmeta voda, zmešana s špiritom in fuksinom in mi je končno začel razkrivati veleznanimi tajnost tehtanta Valentina Čefute.«

(Dalje prihodnjik.)

Karveno postopanje se s tem, da so istodobno dovolili nekemu katehetu, sistemu frančiškana, 200 K počitniške podpore. V tem se kaže že strast po nasilstvu, strast napravljati vedoma krivico. Srečni so, če morejo napraviti nasprotni krivico in to delajo sedaj tudi pri vas v Zg. Siški.

V vaši občini je sklical volilni shod dr. Šusteršič. Misli je mož, da bo večina že zaradi imena sklicatelja, zaradi dr. Šusteršiča, pred njim kar padla na trebuh, on pa bo potem lahko brez skrbi zopet enkrat zabaval čez napredno in socialno-demokratsko stranko. Toda zmotil se je. Na shod je prišla druga večina, kateri se je moral vdati. Dr. Šusteršič pa se je čutil užaljenega zaradi tega, ker si je sploh upal priti na zborovanje druga večina. Res je, da so odpeljali takrat v Ljubljano tri reze, delavce, uklenjene. Toda res je tudi, da je Šusteršič grozovito pogorel. Na deželni odbor pa je prišla potem prošnja, da naj se sedaj zaradi tega razpusti občinski zastop v Zg. Siški. Vprašam vas, kaj pa se je zgodilo takega, poškovdan ni bil nihče, in župan je postopal, kar posebno poudarjam, popolnoma pravilno in pametno. Če pridejo skupaj razburjene množice, takrat je nevarno klicati vojaštvo in orožništvo. Nebroj slučajev imamo, kako lahko poči puška in bolje je, da se shod ne vrši. Bolje je, da se množice razidejo, čeprav zato nima Šusteršič shoda.

Njemu je bilo menda le žal, da niso pokale puške in da niso streljali. Lahko bi bili imeli, če bi šlo po klerikalnih željah, sedaj v Siški sveže grobe žrtve, katerih doslej še nimamo.

Pravice ima ljudstvo v Avstriji prav malo. Skoro vse se združuje v občinski avtonomiji in še ta se lahko zaduši, kar nam spričuje posebno jasno Ljubljana. Poudarjam pa, da je občinska avtonomija sveta in da se z njo ne sme igrati. Predlog na vlado, da naj se razpusti občinski svet v Zg. Siški, stremi za tem, da pride v Siško klerikalni gerent. Značilno je, kako so glede tega predloga postopali. Zaslišali niso nobenega, razen štirih hujšaka, ki jih je pripeljal Šusteršič, in ti so rekli, da niso zadovoljni z županom.

To pa je bilo tudi vse, in danes vemo, kaj je storil župan. In tudi če bi župan kaj pregrešil, zasluži kazen le on in ne občina. Ti pa hočejo imeti neke župana v skledi, marveč zakleti hočejo cel občinski odbor. Občina Zg. Siška je torej popolnoma opravičena zahtevati brambo svoje avtonomije.

S tem je govornik končal svoj govor, kateremu je sledilo viharo odobravanje. Nato se je prebrala naslednja

resolucija.

Zborovalci, zbrani dne 9. julija t. l. na javnem ljudskem shodu v Kosezah pri Svedraču, najodločneje protestirajo proti temu, da bi deželni odbor, oziroma deželna vlada razpustila občinski odbor v Zg. Siški na ljubo dr. Šusteršiču. Zborovalci izrekajo g. županu Zakotniku svoje nemajhno zaupanje ter odobrujejo nastop gospoda župana ob priliki shoda vseslovenske ljudske stranke kot v vsakem oziru pravičen.

Resolucija je bila soglasno s splošnim odobravanjem sprejeta, nakar se je sklicatelj govorniku g. dr. Ivanu Tavčarju v imenu vseh navzočih za njegova izvajanja prisrčno zahvalil in shod zaključil.

Politična kronika.

Ministrski predsednik baron Gautsch ne bo otvoril državnega zbora z običajno vladno izjavo. Vladna izjava izostane. Vsled tega odpade velika politična debata, ki sledi taki vladni izjavi.

Predloge o socialnem zavarovanju bo baje — kakor poroča »Deutsche Nat. Korr.« — vlada predložila parlamentu jeseni in sicer nekoliko izpremenjeno, vendar pa na podlagi načrta, kakor ga je izdelal pododsek za socialno zavarovanje.

»Poljska korespondenca« zavrača vest, da se je poljski klub bavil z vprašanjem bodočega predsedstva državnega zbora.

Rusinski poslanci so imeli v soboto sejo, v kateri so se konstituirali. Za predsednika je bil izvoljen dr. Konst. Levický, v predsedstvo poslanske zbornice bodo zopet kandidirali posl. prof. Romančuk. O stalšču Rusinov napram bar. Gautschu bodo šele odločevali, ko bodo videli, kako nastopa baron Gautsch v vprašanju poljsko - rusinskega sporazuma.

Razpor v krščansko - socialni stranki je od dne do dne resnejši in večji. Dr. Hierhammer in dr. Neumayer sta si v laseh, obrtniki zapuščajo stranko, sploh poka na vseh straneh. V poslednjih dneh se je k

temu pridružil še razpor med dr. Weisskirchnerjem in dr. Neumayerjem. Dr. Weisskirchner je namreč na nekem volilnem shodu izjavil, da hoče izpolniti željo rajnega dr. Luegerja in kandidirati za župana dunajskega. Vsled tega je nastalo v tabornju dr. Neumayerja veliko razburjenje, in na nekem shodu je zato dr. Heilinger ostro napadel dr. Weisskirchnerja in zahteval, naj se »zbi-ralec penzij« odstrani. Ravnotako so govorili tudi drugi govorniki. Naposled so sprejeli resolucijo, v kateri se izraža zaupanje dr. Neumayerju in protestira proti intrigam dr. Weisskirchnerja.

Francoski ministrski svet je imel v soboto sejo, da zavzame stališče napram nemškemu postopanju v Maroku. Diplomatična pogajanja o rešitvi maroškega vprašanja so se pravzaprav že začela, in iz Feza prihajajo poročila, da je začel zapovednik francoskih okupacijskih čet nazaj dirigirati svoje voje iz maroškega glavnega mesta. Francosko časopisje izraža nado, da bo Anglija posredovala pri Nemčiji, da odpokliče ladijo »Panther« izpred Agadira. »Liberté« pravi, da bo Francija zahtevala, naj Nemčija izjavi, da ne misli na nikako okupacijo katerega ozemlja v Maroku. Ta list tudi trdi, da je bilo razven »Pantherja« in »Berlina« pripravljeneh še pet velikih nemških vojskih ladij, da odplujejo v Agadir. Tudi nemško časopisje ne deluje na to, da bi se duhovi pomirili. Konzervativni poslanec general Liebert želi, naj bi Francija prevzela protektorat nad srednjemorskim Marokom, Nemčija pa nad atlantskim, in zahteva, naj si Nemčija pridobi novih kolonij. General Keim zahteva, naj se Nemčija širi brez ozira na nazore inozemstva. Vsenemška »Poste« proglašajo celotno, da mora Nemčija obdržati mohamedansko vstajo v severni Afriki kot orožje proti Franciji. Do zdaj se ni jasno, kakšnega obsega bo bodoča »velika konverzacija« o Maroku. Ali se je udeležijo vse države, ki so podpisale algejraško pogodbo, ali pa le Francija, Anglija, Rusija, Nemčija in Španija. Tudi ni do zdaj znano, kakšno stališče zavzame Rusija — zdaj, po izpremibi, ki je nastala vsled sestanaka ruskega carja in nemškega cesarja v Postupimu. Gotovo pa je, da najnovejši razvoj maroškega vprašanja povzroči še mnogo vznemirjenja. — Nemška uradna poročila iz Berlina poročajo, da je križarka »Berlin« dospela pred Agadir.

Turčiji dela albanska vstaja vendarle sive lase. Turška vlada hoče baje ugoditi vsem albanskim zahtevam razven one, da bi za izpolnitev teh zahtev jamčila kaka tuja velelast. Vojni minister Mahmud Šefket paša odpušča se v tem tednu z večjim številom častnikov in upravnih uradnikov v Albanijo, da takoj »študira« reformo albanske uprave. Porta je baje poslanikom svečanostno obljubila, da hoče zabraniti vse vojne komplikacije. To mirno razpoloženje pa motijo gotove osebe in gotovi krogi. Turški najvišji zapovednik in Albaniji Torgut se je baje izrazil napram nekemu baronu Nopesi, ki se v »Zeit« izdaja kot znani poznavalec Albanije, da je treba severno Albanijo popolnoma opustošiti, na to pa v deželo poklicati mohamedance iz Bosne. Ta baron predhaja Črni gori, da se hoče polastiti južne Albanije. Obenem pa izraža svoje obžalovanje, da Avstrija, ki ima nekaj protektorat nad katoliškimi Albanci, i nastopila v prespeh albanskih vstašev. — Notranje ministrstvo turško je baje dobilo brzojavno poročilo, da se je podvrnilo devet rodbin Malisorjev, ki se nahajajo v Podgorici.

Štajersko.

Klerikalna »narodnost« v praksi in na — shodih. Iz Maribora nam pišejo: Včeraj je govorila cela vrsta naših duhovnikov na shodih in ustanovnih običnih zborih »Slov. Straže«. Govorili so gospodje sila veliko o nevarnosti, v kateri je naš narod ob meji, navduševali mladino za »katoliško narodnost« itd. Gospodje ravno izkoriščajo narodno čustvovanje ljudstva na deželi v — svoje politične namene. Saj je stara in znana reč, kam gre denar, nabran za »Slovensko Stražo«. Pokojni Mlakar se je sam bahal v Slov. Bistrici, da je dobil iz sklada za obmejne Slovence po 20 K dijet na dan, kadar je šel — hujškat ljudstvo na klerikalne politične shode. Kako »branijo« naši duhovniki narodne postojanke ob meji v praksi, so najlepše pokazale zadnje državnozbornske volitve v Mariboru. Razun dr. Medveda in enega frančiškana ni šel po naših informacijah niti eden duhovnik voliti slovenskega kandidata. In ta je še bil povrh tega »sknpen« in načelnik društva katoliških mojstrov v Mariboru. Ni bilo torej za duhovnike nobenega vzroka

in izgovora, da bi ne šli voliti. No, gg. dr. Korošec, dr. Hohnjec in kar vas je takih »voditeljev« slovenskega naroda, ali se ne imenuje kaj takega narodno izdajalstvo? Od takih ljudi bo našo mladino res budil »lep ogenj krščanske narodne zavesti«! Razume se samo od sebe, da za narodnega Slovenca v Mariboru naši izdajaleki farji ne eksistirajo več. Kdor zaradi strahu pred renegati in zaradi — Brenčičev prodaja svoje narodno prepričanje (Če ga sploh kaj ima? Narodnost je vendar po Mahničevem nauku paganstvo. Op. ur.), ne sodi več v pošteno družbo.

Celjske novice. Pogreb g. dr. Filipiča se je izvršil minuli petek popoldne na najslavesnejši način. Krsti, katero je krasilo mnogo vencev, je sledilo razun sorodnikov izvanredno veliko število celjskega slovenskega in nemškega občinstva. Pogreba so se udeležili vsi slovenski in nemški odvetniki, oba gg. notarja, zastopniki okroglega in okrajnega sodišča, c. kr. okr. glavarstva, celjske posadke, c. kr. davkarje in pošte ter vseh celjskih narodnih društev, korporacij in zavodov. G. dr. Filipič, ki je bil malonedejski rojak, je užival v mestu spoštovanje. Bil je miren, tih mož, ki je pa storil tudi svoje za razvoj celjskega slovenstva. (O njegovem življenju nam je objavljen daljši oris.) N. p. v. m. — Ljubljanska kreditna banka ustanovi na jesen svojo podružnico v Celju. Te dni se je mudil v Celju radi te zadeve bivši župan ljubljanski, g. Ivan Hribar. — Iz Gaberja nam piše hišni posestnik: Nekaj strašnega je poleti v Gaberju in še na Sp. Hudiriji prah na državni cesti. Tega neštivilni vozovi, avtomobili in motorna kolesa neprestano vzdigujejo in raznašajo. Vsa stanovanja, trgovine in gostilne so polne tega strašnega prahu. Ves dan ne smemo niti za trenotek odpreti oken in moramo ždeči v sedanjih hudih vročin v zadušnih prostorih. Ali se temu ne bi dalo odpraviti? Kakor smo videli lani ob sokolski slavnosti, si lasti mesto pravico na polovico ceste, na polovico pa okoliška občina: naj sedaj obe nosita stroške za škropljenje! Vsaj trikrat na dan bi se moralo temeljito škropiti. Precej krivde na prahu ima tudi uprava državnih cest, ki daje na cesto voziti slab material za nasipanje. Gaberjani prosimo nujne odprave.

Iz Celja. Zadnji čas se po klerikalnih listih neizrečeno veliko blati žalske tržane, in nekatere napredne celjske Slovence. So to izlivi najgršega strankarskega sovraštva in škodljivosti ter dokazi neverjetne srčne surovosti, kakršno moremo dobiti le pri skrajno neizobraženih in neotesanih ljudeh. Mnogi študirajo, kdo te umazane stvari piše. Mi bi rekli: večinoma kaplan dr. Matija Slavič v Celju in provizor Schreiner v Žaleu. Svetujemo vsem onim, katerim se po »Straži« na nezasišlan način krade čast in osebno poštenje, spodkopuje mir v družinah in povzroča gmotna škoda, naj se obrnejo na ta dva katoliška duhovnika, ki veljajo po splošni sodbi za dopisnika »Straže« ali pa vsaj gotovo vesta za večino »pisavecev«. Oba bi tudi vedela dati točno pojasnilo, kako se ti napadi zlagajo s temeljnim naukom naše vere: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.

Iz St. Jurja ob južni železnici. 25letnico moške podružnice Ciril-Metodove družbe proslave šentjurska narodna društva z veliko narodno svečanostjo v nedeljo 23. julija pri »Čestnem Jožku«. Slavnostni govor »Ob podružnični 25letnici« govori g. potovalni učitelj Prekoršek. Za slavnost se vrše že priprave, sodelujejo tudi razna sosedna društva, tako da obeta postati ta dan velik narodni praznik za celo Spodnje Štajersko.

Drobne novice. Škratlica razsaja pri otrocih v Sv. Križu na M. p. in v Kapeli. Soli pri Kapeli in v Vučji vasi ste zaprti. — Iz Goranje Radgone poroča »Sloga«: Tudi pri nas so se našli katoliški duhovniki slovenskega rodu, ki so pri državnozbornskih volitvah oddali svoje glasove nemškemu protestantju Rauterju. Začuden se vprašujemo: priprosti kmetje, ali je za te ljudi izdal škof poseben pastirski list? (Dr. M. Napotnik je namreč v volilnem pastirskem listu vernikom, naj volijo samo verne, katoliške moše. To pa velja seveda samo za — kmete in za služaje, da se gre proti katoliškim slovenskim naprednjakom. Op. ur.) — Ustrelil se je v Gradcu v svojem stanovanju upokojeni nadporočnik Henrik Mayer. Bil je vpokojen od l. 1878., ko je bil v bosanski vojski ranjen. Vzrok samomora je beda. — Iz Teherana nam pišejo: V Opoki je razbil te dni muzikant Zupančič iz Ponikve krčmarju Sitarju literari vrček. Ko ga je hotel imeti krčmar plačanega, je Zupančič Sitarja nabil, nato pa ga celo v železno verigo uklenil. — Splošno stavko nameravajo začeti mizarški pomočniki v Gradcu. Dosledaj je nekaj

stank pri posameznih mojstrih. Pomočniki in ti mojstri se dolže medsebojno kršenja tarifarnih pogodb. Ker je v Gradcu mnogo slovenskih mizarjev, ki bi bili s stavko tudi prizadeti, vlada za preprič na Spod. Štajerskem mnogo zanimanja. — Ustrelil se je v Gradcu neki 30letni Mašar Hološ iz ljubosumnosti svojo 30letno ljubico Alojzijo Nemec. — Razpisano je mesto učitelja na petrazredni ljudski šoli v Marnbergu 2. plač. razreda.

Koncert »Glasbene šole« v Celju dne 2. julija 1911. Nekaj let sem je zavladala v Celju popolna glasbeno letargija, ki se je polastila časoma celo za godbo najbolj navdušenih ljudi. Ko se je izvedelo, da se ustanovi tukaj podružnica »Glasbene Matice«, nam je zasijal nov žarek upanja in nekako otroško veselje se je naselilo v naša srca. V duhu smo si predstavljali lepo bodočnost, izvajevano po čilem, energičnem delu podružnice, videli smo krasne uspehe, kateri bodo zaznamovani v analih tega zavoda. Akoravno se naše nadeje tozadovod niso uresničile, ker se je zavod od početka do danes gibal v zelo ozkih mejah, nam vendar ostaja vsaj to zadostje, da se v Celju zopet širi zadnji čas zanimanje za glasbo. Tudi nekaj! Svojo naravno misljo, da postane Celje godbeno središče zahodnega dela Slov. Štajerje, je davno izgubilo, po krivdi merodajnih krogov, ki niso posvetili tej panogi kulture nobene pozornosti. Pri nas se na klavirju in gosli dosegli šeprevzdigo kulture se varčuje. In tako imamo danes v Celju take razmere na kulturnem polju, da bi se človek razjokal. A navadili smo se tem razmeram še povrh, da jih niti nečemo več spoznavati. In to je najhujše gorje! Umevno je, da se pod takim podnebjem tudi glasbena šola ne more bogve kaj razvijati. Letos teče tretje leto, kar obstoja. Lanske in letošnje produkcije nam pričajo, da so se na klavirju in gosli dosegli še precej lepi uspehi. Prejšnji učitelj gosp. Feix je bil specializist za klavir, dočim sedanjí gosp. Seifert spoštuje bolj gosli. Po tem se ravna naravno tudi uspehi. Drugi in instrumenti ne pridejo v poštev, kakor tudi ne glasbena teorija — tako da morajo Slovenci tozadevno še sedaj druge iskati pomoči. Faktum je, da je glasbena šola v sedanjem obsegu pomajlikjiva in enostranska in prej ne bo bolje, da pride na ta zavod človek globoko glasbene izobrazbe, poln energije in umetniškega navdušenja, mož, ki bo znal ljudem vliči v srca tišči čarobni fluid, ki bo vezal vse umetniško čuteče v harmonsko celoto — kajti drugače smo v nevarnosti, da še ostanemo dokaj časa na spodnji stopnici glasbenega razvoja, kjer se žal čutimo najkomodnejše, ne želeč kvišku, k luči. Sedaj pa h koncertu. Točke na klavir in gosli so proizvajali gojenici glasbene šole, pevske točke pa je izvajal na novo ustanovljen pevski zbor, ki se navzlic nobenostanski podpori in nerazumljivi in neutemeljeni abstineneci gotovih pevcev lepo razvija. Koncert se je vršil pod vtisom zgoraj navedenih razmer. Večina ljudi je prišla, da podpira »narod« itd. med proizvajajočimi. Koncert sam je na človeka naredil vtisk neprogramatične, površne priprave. Posebno tehnične predpriprave so se izvršile prav nedostojno; — kje je iskati krivde? Čemu je tukaj odbor? V programu so zavzemale pretežno večino klavirske točke, izvajane od učencev glasbene šole. Občinstvo je bilo obsojeno, poleg soparnosti v dvorani se še naslanjati ob desetih klavirskih komadih, od katerih nekateri izrečno niso spadali v program javnega koncerta, ampak bi našli svoj zaslužen prostor pri produkciji učencev glasbene šole, ki se je vršila pretekli četrtek (dne 29. junija). Vtisk koncerta bi bil veliko ugodnejši, ko bi se podalo manj, a to boljše. Upoštevajoč naše momentano domače glasbeno stališče, so bila le proizvajanja gđ. Melanije Sernee, Marte Hrašovec in Zdenke Vrečko na viololini opravičena, se nam predočiti v okviru javnega koncerta. Pri gđ. Hrašovec je ugajala osebita njena kreпка in ritmično dobro razumevana igra, s katero nam je podala Schubertov Impromptu, dočim moramo pri gđ. Melaniji Sernečevi pohvaliti njeno precejšno tehnično spretnost. Igrala je Chopinovo fantazijo v A - duru s spremljevanjem orkestra — obstoječega iz 7 mož in nezadenelega harmonija — z dobrim razumevanjem. Gđ. Zdenka Vrečko je igrala Weber-Tausigov: Poziv na ples. Bolje je bilo, ko bi se igrala originalna skladba Weberja, ker so Tausigovi priveski skladbi le na kvar in jo tehnično otežujejo. Na viololini sta debutirala g. Stante in g. Vrečko. Prvi je igral Sittovo koncertino z dobro šolo le malo več živahnosti bi želeli v njegovem igranju, katere pa ne pri-manjkuj g. Vrečko, ki je z Alardovo utrdil v nas prepričanje, da imamo pred seboj lepo se razvijajoč talent,

ki bo pri nadaljnjem neumornem trudu in pod dobrim učiteljem še dosegel gotovo lepe uspehe. Vokalni del koncerta je obsegal 3 mešane, 3 moške in 2 ženska zbora. Pevovodja g. prof. Beranič. Da je bilo treba veliko samozatajevanja, jeze in žalosti preboleti in prikriti, predno se je zbor postavil na sedanja trdna tla, to ve pač gosp. pevovodja sam. Danes šteje zbor lepo število navdušenih pevcev, katere veže ljubezen do petja ter uvidevanje in priznanje nesebičnega, požrtvovalnega truda g. pevovodje. To pot je nastopil zbor drugič in pokazal zlasti pri mešanem zboru precej napredka od prvega nastopa. Čistejši glasovi, sigurnejši nastavek, linejše niansiranje in boljša disciplina — posledica marljivega, jekleno vztrajnega dela — (zbor je imel skozi pol leta povprečno 3 vaje na teden). Kot prva točka nam je zadonela kreпка mladostno sveža, v narodnem duhu uglasbena Adamičeva pesem za mešan zbor: V gozdu. Radi malce prenatrjenega tempa je zašel zbor proti koncu v nesoglasje z ritmom. Kot druga se je pela narodna: »Vrtec gradila bom«, za mešan zbor prirejena od F. Dolžana, kateri mi je dosedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej sorodnosti z drugo narodno: Hladna jesen je prihaja, posebno kar se tiče basovih postopkov v zadnji kitici. — Dr. G. Krekov mešan zbor »Idila« je eden tistih njegovih zborov, ki se bo do sedaj še neznan; kaže pa precej spretno roko in razvit čut za narodno glasbo. Ta pesem ima precej

Primorsko.

Občinske volitve v Gorici so se pričele danes, 10. t. m. Kandidate so postavili laški liberalci pa tudi Mazzinijanci. Laška gospodinja klika se je trudila pridobiti Mazzinijance za skupen nastop pri volitvah, pa ni šlo. Mazzinijanci so postavili svoje kandidate. »Corriere«, glasilo laške lažiliberale stranke, stoka radi tega, ter že kaže na slovensko nevarnost, da bi tako ujel kaj več glasov za svojo propadajočo stranko. Slovenci v Gorici zahtevamo v prvi vrsti premembo statuta odkar je že 60 let. Zadnji čas pač, da dobimo statut primeren sedanjim demokratičnim časom.

Senzacionalna aretacija. Josip Naglas v Krminu je bil velik industrijalec in je veljal za premožnega moža. Nekaj časa je bil tudi deželni poslanec laške liberalne stranke, hud nasprotnik Slovencev. V petek popoldne je bil Naglas aretiran na kolodvoru v Krminu. Popoldne je imel v Gorici neko razpravo, ki je končala po 11. uri, ob 12. je bila že brzojavka v Krminu, da imajo orožniki takoj aretirati Naglasa in pripeljati v Gorico v zapore. To se je zgodilo. Ko se je pripeljal v Krmin, so ga prijeli in v zaprti kočiji pripeljali v Gorico. Bajše se gre za neko goljufijo več tisoč kron. Naglas igra svoje vloge tudi v procesu radi poloma »Banke popolnare«, pri kateri je imel kredita 500.000 K; banka je imela pri njem velike izgube.

Premoč Slovencev na goriški gimnaziji. V minoletem šolskem letu je bilo na goriški gimnaziji 342 Slovencev, 300 Lahov, 49 Nemcev in 6 Hrvatov.

Maturu na goriškem moškem učiteljskem je napravilo izmed 32 abiturientov 11 Slovencev.

Sovražni duhovniki — pogoreli pred goriškim okrožnim sodiščem. Zoper Teodorja Faganellija iz Mirna sta napravila tamošnji župnik in njegov kaplan ovadbo radi nespodobnega vedenja ob priliki nekega pogreba. To ovadbo so porabili klerikalni listi, posebno pa »Primorski list« v svoje umazane klerikalne namene in blatili Faganellija na vse njim lastne hinavske načine. Pri razpravi so dobili sedaj vsi tri hinave pošteno breco, Faganelli pa zaslužen častno zadostilo. Dokazalo se je namreč, da je bila ovadba neutemeljena. Sodni dvor je obtožbeno popolnoma opustil. S tem je pritisnjen ovidatelj smramoten pečat hinavščine in dokazano, kako sovražno postopajo ti učitelji krščanske ljubezni proti svojemu bližnjemu, če je njim nasprotnega političnega naziranja.

Ponesrečena iznajdba. Neki P. v Trstu je iznašel posebne čevlje, s katerimi bi hodil lahko po suhem in po vodi. Svojo iznajdbo je hotel javno pokazati večerj popoldne v Trstu. Povabil je vse prijatelje športa in seveda tudi tozadevne oblasti. In zbralo se je res precej radovednega občinstva. Iznajditelj P. je bil točen na mestu in si veselo tolike udeležbe hitro pritrtil nove čevlje, ki obstojajo iz dveh velikih zasmlenih plošč iz plutvine. Pogumno se je spustil v vodo. Toda komaj je napravil možakar dva koraka, je že omahnil, izgubil ravnotežje in padel. Plošč se mu držale noge na površini, sam pa se je postavil v vodi na glavo tako, da so ga mornarji s težavo potegnili iz neprijetne kopeli. Občinstvo je ta komično-tragični pogled spravi v glasen aplavz, ki je odmeval med smehom in šaljivimi kliki ob obrežju. Toda junak ni obupal. Poskusil je še enkrat svojo srečo, toda z istim uspehom. Po drugi kopelji, pa se je odpejal previdno domov. Obljubil pa je občinstvu, da mu priredi čez 14 dni, ko popravi svoje čevlje, zopet podoben komičen nastop.

Zagonetna smrt 13letne deklice. Predvečerašnjem so pripeljali v bolnico v Trstu 13letno deklico Ido Galijardo, ki je bila bajše po pomoti očetovo kislino. Dekle je umrlo v grozni mukah. Pri slačenju trupla pa so našli okrvavljeno srajco. To dejstvo je obudilo sum, da je deklica morda kdo posilil in jo zastrupil. Zdravniki so stvar preiskali in izjavili, da analiza krvi ne kaže sumljivih znakov posiljenja. O tem so obvestili tudi policijo, ki zagonetno smrt deklice vsestransko raziskuje. Zvedelo se je, da je imelo zgodaj doraslo deklo dva ljubimca. Strup je lahko dobila v drožeriji svoje matere na cesti Bonomo.

20 letnica pevskega društva „Zvon“ v Smartnem pri Litiji.

Nepričakovano lepo, uprav krasno, izpadla je 20letnica pevskega društva »Zvon« v Smartnem pri Litiji dne 2. t. m. Nad tisoč odličnega ljudstva je prihitelo slavit ta po-

membi dan. Ta velikaneka množica inteligence in priproste ljudstva je pokazala na lep način svoje simpatije do »Zvona«. Zastopana so bila, oziroma korporativno udeležila so se slednja slov. pevska društva: »Lira«, Kamnik, »Slavec«, Ljubljana, »Zvon«, Ljubljana, »Čitalnica«, Šiška, vse z zastavami. Moravče, Zagorje, Postojna, Radeče, Vače (»Struna«), Kranj, Trbovlje, Gorica, »Jadranska vila« (Trst), »Matica« (Ljubljana), telovadno društvo »Sokol« (Vače), tel. društvo »Sokol« (Litija-Smartno), požarna bramba (Smartno) z zastavo, »Slov. bralno društvo Smartno«. Na kolodvoru v Litiji sprejeli so mile goste: Telovadno društvo litijski-smartinski Sokol, litijski požarna bramba in pevsko društvo »Zvon«. Litijske dame in polno občinstva. Nagovoril jih je predsednik veseličnega odbora gosp. Ferdo Tomažin.

Litijske dame pa so delile šopke. S trboveljsko godbo na čelu korakali so gostje skozi vsepovsod z zastavami okrašeno Litijo, povsod navdušeno pozdravljeni s krepkimi »na zdar ni živio«.

Napredni Litijani postavili so tri impozantne slavoloke, pokazali so, da je bila, je in bo Litija vedno narodna in napredna in da napredna stvar še vedno ni strta. Na Ustji pri Smartnem je bil oficialni sprejem in pozdrav. Tu so goste pričakovali požarna bramba z zastavo, »Slovensko bralno društvo«, ženski zbor in odbor pevskega društva »Zvon«. V jednatih besedah pozdravil je predsednik »Zvona«, g. Razboršek, došla društva in ostale goste, želeč jim dobro zabavo in da bi se čutili tu domače ter odnesli seboj najlepše utise. Imenom bralnega društva pozdravi predsednik, g. Watzak, v imenu požarne brambe pa načelnik gospod Robavs. Nato pripetja gospica Ana Lovšec zastavi »Lira« iz Kamnika, gospica Irma Razboršek pa zastavi »Zvon« iz Ljubljane krasna trakova, katera sta vezali gospica Demšar in Razboršek in katera so poklonile smartinske dame in gospice. Druge zastave so dobile venice. Na vsprejemu se s toplimi besedami zahvali predsednik »Zveze« slovenskih pevskih društev, g. Dr. Zirovnik, poudarjajoč, da so se vsi rade volje odzvali vabilu »Zvona«, da jih je krasni sprejem v Litiji in Smartnem presenetil in da jim ostane to vedno v lepem spominu. Zopet so zaorili čvrsti »na zdar in živio kliče«. Lep, veličasten sprejeto pomikalo se je v prijazno z mlaji in zastavami okrašeno Smartno, kjer so ga dame obsipale s šopki.

Po kratkem odmoru in okrepčilu odkorakali smo na veselični prostor, grad »Slatna«. Diven košček zemlje ta Slatna. Lep, star grad, pred njim cvetlični nasad, v ozadju krasen senčnati log.

Prav hvaležni smo gospodu Polanu, da nam je dovolil ravno tu našo veselico, saj si lepšega in bolj pripravnega prostora niti misliti ne moremo. V senči starih, košatih lip postavljeno so bili razni paviljoni za pivo, vino; to slaščice, cvetlice, šampanjec, tam jestvine i. t. d., v katerih so z vso vnemo in požrtvovalnostjo stregle naše dame in gospice.

Na prsturni, ki je bil določen za koncert, je imel g. S. Rus slavnostni govor, kateremu je vse občinstvo sledilo z največjo pazljivostjo. V vznemirjenih besedah opisal je zgodovino »Zvona«. Narisal veselo in žalostno momente razvoja društva.

Takoj, ko smo dospeli v Slatno, pričel se je koncert, katerega ocena pa ne gre meni, to prepuščam spretnim kritikom. Splošna sodba je bila, da je izpadel izborni.

Po končanem koncertu se je takoj razvila tako prigrizna in vesela zabava, da je še nikjer nisem videl. Povsod, kamor si pogledal, samo veselo oblike, povsod smeh in radost. (Še naš dekan, ki se vedno tako černo drži, bi se pri tem neprisljnenem veselju gotovo zabaval.) Na vseh koncih in krajih si videl veselo pozdravljanje, slišal petje, vriskanje in vrvenje. Bralo se je vsem raz obrazov zadovoljstvo. Nikjer žaljive besede, pikrih izrazov; vsi smo bili eden, pa saj je vsak vedel, da je med brati enega duha, ene misli.

Vsa inteligence od blizu in daleč je bila tu zbrana in pomešana s priprostim ljudstvom, katerega je bilo vse polno, akopprav je naš tehtant z vse njegovo kohorto na nizkav, podel način terorizoval in odvračal priprosto ljudstvo od udeležbe in grozil, ako bi se udeležili veselice, da jim odvzame zaslužek pri cerkvi. Sram ga bodi!

Dekan, pazite, da ne začnemo odbijati mi klina s klinom. Koliko ljudi bi spravili lahko mi ob kruh, katerega jim vi ne bode mogli rezati, ker mi preživljamo več ljudi, kakor pa vi. Capito?

V mraku je bil ves prostor razsvetljen z lampijoni, umetnim ognjem, da, celo električno razsvetljavo smo imeli, katero smo za ta dan di-

rektno napeljali iz »Lampetove centrale«.

V dvorani pa se je mladina veselo sukala ob zvokih izvrstne in neutrudljive rudniške godbe iz Trbovelj, katero povsod priporočamo.

Zal, da je tako hitro potekel čas. Nekatera društva in občinstvo odšli so že z 8. vlakom. Nekateri so bili napadeni dejansko od tolpe zapeljanih in nalašč za ta dan v Smartno poklicanih čukov, pod vodstvom kaplana Krišcheta in Pogačarja. Prav zelo obžalujemo, da se je kaj takega zgodilo, a bodite prepričani, da med napadaleci ni bilo niti enega Smartčana, a samo fanatizirani okoliški fantalini-čuki, ki so po dnevi niso upali pokazati, liki ščurkom.

Tudi novoizvoljeni župan litijski, Jurče, je hotel na poseben način slaviti svojo izvolitev. Priletela je iz njegovega stanovanja na mimo idočih goste smrdljiva vsebina nočne posode. Res veličastno delo; no, saj pa sedaj veste Litijani, za kaj lahko vporabljaate svojega župana. Ta svoj olikani čin bode v prvi občinski seji dal zapisati s smradljivo vsebino nočne posode v kroniko županstva; a bo to lepo dišalo in še neizbrisljivo bo to posebno barvilo, kakor je na njegovi hiši. Živio! Pa pravite, da niso pravega volili!

Ostala društva in gostje pa smo se še pozno v noč razveseljevali in prepevali. Nismo se mogli posloviti od posameznih društev in gostov, zato vam kličemo: »Prisrčna hvala na tako veliki udeležbi in neprisljeni zabavi!«

Upamo, da ste odnesli v svoje kraje najlepše vtiske iz prijaznega Smartna in nas bode v prihodnje zopet radi posetili. Na svidenje!

Grožen način samomora.

Neža Kone, kajzarjeva žena v Goricah nad Kranjem in mati četverih otrok, katerih najmlajši je še le nekaj mesecev star, si je v soboto, dne 8. julija na grožen način končala življenje.

Neža Kone je 30 let stara. V četrtek, dne 6. julija je bila pri spovedi in obhajilu, v soboto, dne 8. julija zjutraj — nekaj ur pred samomorom je bila zopet pri spovedi in pri obhajilu. Prišla je nekako ob 9. domov in v peči zakurila grmado kakor za kruhopec. Njen mož je bil na košnji na travniku, oddaljenem kakih deset minut od hiše. Neža Kone je svoje starejše otroke odpravila od doma k očetu, malega, še-le nekaj mesecev starega otroka pa je nasitila, ga oprala in lepo v posteljico položila. Potem se je Neža Kone slekla popolnoma, složila obleko na stol, na katerem je stala stekleničica tinte in pero — pisma ni nič zapustila — in je zlezla na gorčo grmado v peči.

Okoli pol 1. popoldne so jo našli sosedje vso pečeno, deloma do kosti sežgano in molečo noge iz peči. Ogenj je še z vso silo plamtel okrog trupla. Ljudje so ogenj pogasili in pustili truplo še do 6. popoldne v peči; potem so je spravili v krsto in odnesli v mrtvašnico.

Neža Kone je sama za svojo smrt pripravila vse, kar je potrebno. Na mizo je postavila mrtvaško svečo in škodeljico z blagoslovljeno vodo in škropilec.

Ni dvoma, da je Neža Kone izvršila ta grozni samomor v verski blaznosti. Bila je krepka, lepa in dobro rejena ženska, a kdo ve, kaj so ji pri vednem spovedovanju vse natrobili na ušesa. Na kmeth goje duhovniki z vsemi sredstvi še vedno strahoviti verski fanatizem. Velik del našega ubogega, zaslepljenega ljudstva na kmeth živi še vedno v prav srednjeveških verskih nazorih in zato se ni nič čuditi, da si je Neža Kone v trenutku verske blaznosti, ko je ravno prišla od spovedi, na popisani grozni način končala življenje.

V sredo, dne 12. julija zvečer ob 8.

se vrši

v areni „Narodnega doma“

shod

na katerem bodo govorili drž. poslanec dr. Vladimir Ravnikar in deželni poslanci: Engelbert Gangl, dr. Fran Novak in dr. Karol Triller.

Somisljeniki! Udeležite se ga v velikem številu.

Dnevne vesti.

+ Manifestacijski shod. Za sredo, dne 12. t. m. sklicuje vodstvo narodno - napredne stranke manifestacijski shod v areno »Narodnega doma«. Ta shod naj da vladi odgovor na njeno nezaljšano postopanje glede konstituiranja ljubljanskega obč.

sveta. Skoro leto dni je tega, kar je bil obč. svet razpuščen, skoro tri mesece je tega, kar so bile izvršene obč. volitve, a v Ljubljani vlada še vedno izjemno stanje in zna vladati še celo leto, če obvelja odločba barona Schwarza, da pristaja iz same nagnjivosti izvirajoči pritožbi dr. Pegana odločilna moč in da občinski svet ne sme začeti s svojim delom, dokler ni upravnno sodišče izreklo svoje sodbe o ti Peganovi pritožbi. Na to odločbo barona Schwarza, ki vsebuje dokaz, da je dež. vlada popolnoma v službi kranjskih klerikalcev, je treba dati glasen in mogočen odgovor, tak odgovor, da se bo slišal na Dunaj, tak odgovor, da bo klerikalnim škodljivcem ljubljanskega mesta še dolgo zvenel po kosmatih ušesih. To je naloga manifestacijskega shoda. Ljubljansko mesto je oropano svoje prve in najvažnejše ustavne pravice, svoje avtonomije. Namesto da bi Ljubljana po svojih postavnih zastopnikih sama svobodno oskrbovala svoje zadeve, pa jo vlada nemški komisar. Pravo izjemno stanje je razglašeno nad Ljubljano in hudobnim klerikalcem na ljubo je hoče vlada še podaljšati na umeten način. Nimamo moči, da bi vlado prisilili, spoštovati zakon in pravico, ali vsaj dokazati hočemo, da se uklanjamo samo sili. In to naj se zgodi v sredo na manifestacijskem shodu, ki naj bo izraz ogorčenja ljubljanskega prebivalstva in najsilovnejši protest proti krivicam, ki se gode Ljubljani. Naj slišijo po celi državi in zlasti še na Dunaju glas protesta ljubljanskega prebivalstva. Velečastna in mogočna mora biti ta manifestacija, da bo imponirala vladi in zaprla sapo črnim sovražnikom, in zato upamo trdno, da bo napredno prebivalstvo z ogromno udeležbo pomagalo, da se shod obnese tako sijajno, kakor je potrebno. V sredo vsi na manifestacijski shod v areno »Narodnega doma«.

+ Krekova armada je namerala prirediti svoje nadlegovanje ljubljanskega mesta ravno v dnevih okrog cesarjevega rojstnega dne. Črnuhi so imeli s tem svoje posebne namene, ki jih ni težko uganiti. Pa je prišlo z Dunaja povelje, da takih stvari, kakor jih nameravajo klerikalci, ne sme biti na cesarjev rojstni dan in žalostnega srca so se morali klerikalci ukloniti in svojo priredbo preložiti na 24., 25., 26. in 27. avgusta. Glavni sunder bo 27. avgusta. Takrat hočejo klerikalci imeti mašo v Zvezdi in napraviti obhod po mestu in tabor pod milim nebom.

+ Sklad za liberalne dolgoce. Pri zadnjih državnozbornskih volitvah se je pokazalo silno nazadovanje klerikalizma na deželi. Treba je le trajnega intenzivnega dela in pouka in zgodilo se bo klerikalizmu na Kranjskem ravno tako, kakor se mu je zgodilo na Dunaju. Za izdatno delo pa je treba denarja in v to svrhu se je začelo z nabiranjem »Narodnega sklada«. Klerikalno glasilo se čuti poklicano, zbijati slabe šale, češ, da »Narodni sklad« bo sklad za liberalne dolgoce. Naj bo »Slovenec« pomirjen. Naprednjaki so vse volilne stroške iz svojega plačali in bodo za prihodnje volitve tudi vse stroške sami pokrili, med tem, ko plačuje klerikalcem vse volitve dežela.

+ Klerikalne laži in volilni manevri. Pri volitvah si klerikalci proti naprednemu kandidatu ne morejo drugače pomagati, kot da razširjajo o njem, da je brezverec, da nima svojih otrok krščenih itd. Sicer na tako besedičenje izobražen, napreden volilec ne polaga nobene važnosti, ali ker se med našim ljudstvom hoče s tem jemati naprednjakom ugled in jih skušati dolžiti zaničljivih lastnosti, je prav, da se take dolgojezične agitatorje klerikalcev pozove na odgovor. Tako so o g. dež. posl. Reiserju o priliki zadnjih deželnozbornskih volitev razglašali klerikalci, da se takega poslanca ne more voliti, ki še svojih otrok nima krščenih itd. G. Josip Reiser je zahteval zadoščenja od zakonskih Repovž, posestnikov iz Koluderja, ki sta poslala na poziv g. Reiserjevega zastopnika g. dr. Fran Novaka, odvetnika v Ljubljani naslednjo izjavo: Podpisana Jožef Repovž, posestnik iz Koludra pri St. Janžu in Jožefa Repovž, žena prvega, obžalujeva, da sva o priliki zadnjih državnozbornskih volitev, ki so se vršile dne 13. junija 1911, razširjala razne vesti o g. deželnem poslancu, profesorju Josip Reiserju, kakor da je brezverec, da še svojih otrok nima krščenih, ter da sva mu skušala s tem jemati ugled in ga skušala dolžiti zaničljivih lastnosti. Prosiwa zato g. deželnega poslanca Josip Reiserja, profesorja v Ljubljani, odpustanja za ta žaljenja ter obljubeva istočasno, da se v prihodnje vzdrživa vsakih takih žaljenj in govorov. Obenem se zahvaljujeva g. deželnemu poslancu, profesorju Reiserju, da se zadovolji s to izjavo in da ne vloži proti nama tožbo radi žaljenja časti. — Koluderje pri St. Janžu, dne 5. julija 1911. Jožef Repovž l. r., Jožefa Re-

povž l. r., Vinko Bercelj l. r., Josip Vrbič l. r. priče. — Našim ljudem svetujemo, da preprečijo vse poskuse klerikalcev jemati dostojan ljudem ugled s tem, da za vsak tak poskus zahtevajo takojšnje zadoščenje.

+ Kranjski deželni odbor in Kobalova stavba v Idriji. K našemu članku v sobotni številki dostavljamo še naslednje: Deželni odbor je stavbno dovoljenje za zgradbo k hiši prizidane kleti Alojziju Kobalu odrekel in to navzlic temu, da po lokalnem ogledu ter po podatkih v spisih, ni bilo nobenega razloga, vsaj dokazalo se ni, da bi mogel dež. odbor tako stavbno dovoljenje Kobalu odreči. Kakor kak kmečki župan, ki misli, da sta on in postava identična, je deželni odbor izjavil: »Stavbe ne dovolim, pa ne dovolim!« V svojih razlogih je sicer trdil, a le samo trdil, da je podana nevarnost poplave in zvečana nevarnost ognja, da bi bil pa te okolnosti vzel v pretres in prizadetim činiteljem dal priliko dokazati, da to ni res, da so ti razlogi privlečeni za lase, tako daleč nepristranost našega vseмогоčnega deželnega odbora seveda ni segla. Upravno sodišče je naravno moralo tako postopanje deželnega odbora razveljaviti, ter izreči, da mora deželni odbor, če stavbe ne dovoli, imeti za to dejanske vzroke dokazane in dognane v položaju samem. Ne zadostuje samo gola trditve, marveč vzroki morajo biti v položaju izpričani in v spisih dokazani. To je tudi čisto naravno, ker bi bili sicer naprednjaki na Kranjskem na milost in nemilost izročni deželnemu odboru. Upravno sodišče je uvidelo, da je deželni odbor povsem napačno uporabljal, da ne rečemo izrabljati svojo pravico do »proste preudarka«. Je ta prosti preudarek sicer zelo elastičen pojem, to čutimo marsikje, toda v golo in samovoljno ter krivično poljubnost kljub temu ne sme preiti. Morda bo deželni odbor vendarle uvidel krivico, ki jo je napravil pridnemu obrtniku, zakaj nevarnosti poplave ali požara nepristransko postopanje ne more dokazati. Sekcija upravnega sodišča je pa prav značilna za deželni odbor tem bolj, ko ima sam nalogo, poučevati svoje župane in občine, da se mora postaviti spoštovati tudi če govori v prid političnega nasprotnika. O stvari sami bomo prično še natančneje govorili, ter javnosti dokazali, kako krivično je v tem slučaju postopal deželni odbor proti Alojziju Kobalu, ko mu je odrekel stavbno dovoljenje. Pokazali bomo to na raznih drugih stavbnih slučajih naše kronovine, da se razvidi, kaka različna mera vlada pri deželnem odboru. V tla se ne pustimo teptati, mi zahtevamo, da se napram vsakemu postavi po svojem pravičnem smislu uporablja.

+ Klerikalci in idrijski erar. »Naša Moč« piše o zadnjih občinskih volitvah med drugim: »Naša rudarska direkcija je pa dobila z novim občinskim redom za svojo dolgoletno malomarnost tako zausnico, da ima v mestnem zastopu mesto prvega uradnika pa zadnjega — znaega Filipa Vidica, zvestega sotrudnika »Sl. Naroda«. — Resnično smo se začudili, ko smo prečitali te klerikalne vrstice, ako tudi poznamo idrijske klerikalce od najboljših strani. Klerikalci so torej dali rudniški direkciji zausnico z novim občinskim redom, ki so ga sami skrupicali. Zaslužli li rudarska direkcija zausnico od klerikalne strani, to je pa drugo vprašanje. Tista direkcija namreč, ki je z največjo skrbjo negovala idrijske klerikalce in jim skazovala dolgo vrsto let največje usluge vsepovsod. Prav erarični protekciji se imajo klerikalci zahvaliti, da so še pri toliki moči. Kje bi že bili, da niso imeli toliko zaslobe ravno pri idrijskem rudniškem ravnateljstvu: Sedaj pa dele v svoji nehvaležnosti temu ravnateljstvu zausnico. To pa res ni lepo! Nad 60.000 K je erar izdal samo za nepotrebne nune, od katerih ni imelo ne mesto, ne prebivalstvo nobene koristi. Šolska oblast jim je morala zapreti osmi razred, ker je bil pouk na tej šoli pod vsako kritiko. Erar pa še nadalje meče denar za nune. Koliko bi se lahko doseglo za nune izdane tisočake koristnega za prebivalstvo in mesto! Tako pa rudniško ravnateljstvo podpira klerikalne namene v Idriji. Ravno ta erar pa nima denarja, da bi za svoje delavstvo sezidal dovolj stanovanj, da morajo erarični delavci prebivati po staniščih, ki niso človeka vredna. — Upamo, da napravi erar konec svojim podporam za Oswaldove nune in denar raje porabi za izboljšanje svoje rudniške ljudske šole. Sosebno sedaj, ko klerikalci sami očitajo erarju malomarnost. Pa še nekaj je zanimivega v dopisu »Naše Moči«. To namreč, da so zatajili nadoskrbnika Vitovša in Pencota, ki sta bila ravno od klerikalcev izvoljena v občinski zastop. Pa ne da bi se idrijski klerikalci sramovali tudi teh dveh gospodov, ki sta globoko klerikalnega prepričanja in vsaj Pencota največja zaupnika pri rudniškem ravna-

Veljavnost? O sotrudništvu Vidicovem pri »Slovenskem Narodu« pa klerikaleci sami ne verjamejo. No pa če so klerikaleci v zadregi, komu kaj očita-ti, niso izbirčni. Vse jim prav pride. Sicer pa se sotrudništva pri naprednem časopisju ni treba sramovati. Sramujejo se prav idrijski klerikaleci svojih večnih laži v klerikalnih li-stih.

Politični bojkot, ki sta ga na-povedala blazni dr. Krek in ošabni dr. Šusteršič na shodu v »Unionu«, izvršujejo najsvetejšje Marijine de-vice in tercijalke ter hinavski rožen-krancarji z največje srditostjo. Vse-ga spoštovanja klerikalcev pa zaslu-ži predvsem šentflorjanski mežnar. Ta strastni agitator za klerikalno-nemško olje ne sprejme od Marijinih devic nikakega olja, če je kupljeno pri naprednem trgovcu. Ta Karel Lachajner, posestnik v Florijanski ulici, je nedavno tega, ko je prinesla neka Marijina devica pol litra olja, da bi gorem v čast božjo, odklonil olje, češ, da ni dobro, ker ni kuplje-no pri klerikalecu ali Nemcu. Tako je tudi ta mežnar odpovedal nekemu osemdesetletnemu zakonskemu paru stanovanje samo zato, ker je sin od-ložen naprednjak in ker je že večkrat bičal na javnih shodih hinavstvo in brezvestnost klerikalcev, in ki je iz-gubil celo službo samo zato, ker je čital napreden list. Tako dela ta uni-čevalna hinavska klerikalna banda, ki pravi, da izvršuje Kristusove na-uke.

Iz rudniške službe. Minister vnanjih del je imenoval stavbnega in strojnega nadzornika Jaroslava Šotola v Idriji za rudniškega svetni-ka in oskrbnika Antona Danilhelko za višjega oskrbnika.

Slovanski časnikarski kon-gres. Bivši župan gosp. Ivan Hribar se zaradi raznih zaprek ne udeleži slovenskega časnikarskega shoda v Belgradu.

Kuratorij »Zavoda za pospe-ševanje obrti na Kranjskem« nam sporoča, da se bo vršila plenarna ku-ratorijeva seja v petek, dne 14. julija ob 10. dopoldne v deželnem dvoreu.

Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem nam sporoča, da na-merava prirediti v mesecu avgustu približno pet tednov trajajoči tečaj za krojače in posebej za krojačice. V tečaj se sprejmejo pred vsem svojo obrt samostojno izvršujoči mojstri, oziroma mojstrice, nadalje pomoč-niki in pomočnice, če izvršujejo obrt vsaj že nekaj let, iz Ljubljane in po požnostni tudi iz cele Kranjske. Zgla-si naj se za sprejem v zavodovi pisar-ni na Dunajski cesti št. 22 najkasne-jše do 28. julija. Ravnotako se name-rava prirediti strokovni tečaj za čev-ljarje še v poletni sezoni in se oglašila sprejemajo že sedaj na istem me-stu.

Motorska nesreča pri Jeprech nad Medvodami. Vsled poškodbe na stroju je zadelo motorno kolo, s katerim so se peljali včeraj jutraj iz Ljubljane po gorenski cesti ena go-spodična in dva gospoda, v občestni kamen in se prekučnilo v cestni jarek. Voznik je bil malo poškodovan, gđe. Sitarjeva in gosp. Kmet pa, ki sta se-dela v priklopnem sedežu, sta obleža-la nezavestno na tleh. Zbralo se je na mestu nesreče takoj mnogo doma-činov, ki so prenesli ranjenca v neki skedenj, kjer sta se zopet zavedla. Gđe. Sitarjeva si je zlomila nogo, g. Kmet pa si je nogo pri gležnju ne-varno izpahnil, pod kolenom pa dobil težko, do kosti segajočo rano. Oba ranjenca je odpeljal takoj s svojim avtomobilom inženir Czesowiczka v deželno bolnišnico v Ljubljano.

Nezgode. Strojnik v tovarni za olje v Medvodah je padel pri nadzo-rovanju strojev in si zlomil levo ro-ko. — Na Trati pri Št. Vidu nad Ljubljano je zadelo neka grabljica z ročem od grabeljo po nesreči v spod-ko. — Osemletni kajzarjev sin Fran-ko Anžič iz Sidraža pri Cerkljah je do-bil v stanovanju nekaj smodnika Za-žagal ga je v vžgalico in zadobil pri močnem razgorenju smodnika pre-cejšnje opeklino po obrazu. — Pri skladanju kože za podplate v Polla-kovi tovarni je udarila koža nekega delavca po obrazu in mu močno po-škodovala desno oko.

Tepež. Matevž Moder in Alojzij Černič, sina posestnikov iz Sela, obč. Grosuplje, sta dne 9. julija okrog 2. jutraj pred gostilno Antona Kolo-vice na Cikavi pretepla hlapca Anto-na Mikliča iz Brvace ter ga z nožem težko telesno poškodovala. Živini v cloveški podobi pa še ni bilo dosti. Nezvestnega sta vrgla v gnojnico, kjer ga pustita nekaj časa. Potem ga zavlečeta v gozd ter ga pustita. Še-le jutraj okrog 7. ga je našel gospodar in oddal v deželno bolnišnico. Težko, da bi okrevljal. S takimi brezsrčnosti naj sodnija naredi kratek proces!

Boj z blazinami. Iz Mirne nam pi-sejo: Dne 26. junija t. l. ob 5. popol-dne je prišel v župnišče blazni Fran Rugelj iz Graselj v občini Št. Ru-pert in se je postavil s poldrugi me-ter dolgim drogom na stopnice župni-šča z namenom, da ubije župnika An-

tona Kocjančiča. Na kričanje farov-ške mame in služkinje France so pri-tekli vrli pristasi S. L. S., oboroženi s koli in okleščki in s hudim posm, da dobe blaznega v roke. Nobeđen pa se ni upal blizu. Šli so zato v cerkev in začeli zvoniti, da bi priklicali žup-nika domov, ki je bil ravno na fužini pri svojem oskrbniku Gottfriedu Mallenscheggu, da se z njim zmeni glede občinskih volitev in agitacije. Zvonila pa je baje farovška mama, ljudje pa seveda niso vedeli, zakaj zvonijo. Menda pa se tudi Kocjančič ni dosti zmenil za zvonjenje, ker ga je moral iti klicati na fužino Oevirkov hlapce. Kocjančič je nato hodil po ce-li Mirni iskat pomoči in našel je re-zarja Pumperja, ki je bil pripravljen Ruglja ukrotiti. Komaj pa se je Pum-per pokazal na stopnicah, ga je blaz-než udaril z drogom po glavi ter mu prebil črepinjo, da se je Pumper brez zavesti zgrudil. Med tem je pobihal organist s kolesom v Št. Rupert po orožnike, od tam pa so ga poslali v Trebnje, kjer so mu pa povedali, da orožniki nimajo z blazinami ničesar opraviti. 200 župnikovih pristavov besneža ni moglo ukrotiti, nato pa si je izprosil župan pet naprednih mož, da ukroti blaznega, ki je valil izpod podstrešja kamenje, opeko in vse, kar mu je prišlo v roke. Res se je po-srečilo Ivanu Buleu, da je Ruglja spravil na tla, naker so ga drugi zve-zali. Tako so rešili Ribnikarjevi volilci Kocjančiča, toda ne morda zaradi njega samega, marveč ker se je bilo bati, da Rugelj zažge župnišče in da zgori vsa stavba, ki bi jo bili morali pozneje Mirenčani zopet zgraditi.

V senci klerikalizma. Iz Radeč pri Zidanem mostu se nam poroča: Kar se dogaja pod absolutistično ku-rupcijsko vladno tukajšnjega župana Rižnarja, presega pač že vse meje. Ni mu zadosti, da ob vsaki priložno-sti šikanira in zapostavlja svoje po-litične nesomisljenike in to tudi v svoji lastnosti kot uradnik-župan. S svojim slepim breznačajnim politiko-vanjem razdelil je naš mirni trg v dva tabora ter naredil iz prej tako vzorno-složenega kraja kotel jeze, pre-pirov in sovraštva. Za vse te in še ve-liko drugih sličnih dobrot se imamo tedaj v prvi vrsti zahvaliti očki Jakeu. Svojo fanatično klerikalno zagrizenost kaže povsodi, kjer mu je mogoče naprednjaku kaj škodo-ovati. Ni nam znano, ali dela vse to iz osebnega koristolovstva, po inspi-riranju od zgoraj, kjer veljajo sedaj Radeče za pravečo klerikalno gne-zdo, ker se vsak napreden pojav z vehementno silo ubija in mu je po-verjena naloga, da Radeče to tudi ostanejo, ali dela to iz resničnega »krsčansko katoliškega« prepra-čanja, ravnanja se po geslu »svorazite se med seboj in povračajte dobro s hudim«. Bodisi pa kakorkoli hoče, to-liko je gotovo, da občina s takšno upravo nikakor ne more napredovati. Posledice se kažejo dovolj jasno pov-sodi: moralna in gmočna zaostalost. Ali v našem se očka Jake pač še po-selno odlikujejo: to je tisto virtuo-zno zavijanje, ki je lastno sploh vsem klerikalcem; vendar naš Jake doseže v tej stroki brezdomno rekord. Po-njih delih jih boste spoznali — da spoznali smo vas in vas vemo tudi primerno ceniti. Tu naj sledi zadnji slučaj njegovega fanatizma. Pred par dnevi došel je tu sem vrtljak. Lastnik je prošil pri županstvu za do-voljenje, postaviti ga na trškem pro-storu, kar se mu je tudi dovolilo. Komaj pa je postavil in pričel igrati, pa se ti pojavi ta iznajdljiva glava v spremstvu svojega lajbžandarma in prepove nadaljno igranje s pri-stavkom, da ima mož prostor takoj zapustiti. Jake je to odredil na nje-mu lasten oduren način, navzile temu da se je izdalo dan preje uradno do-voljenje postaviti vrtljak! Navzroč-ko občino, kakor lastnik bili so nad tem nerazumljivim in krivičnim po-četjem skrajno ogorčeni. In kaj je bilo temu postopanju vzrok? Pomis-lite: med drugim igrala se je tudi — oh groza! — sokolska koračnica. To je dičnega župana prevrglo iz ravno-vesja, da je kar pobesnel in vrtljak-ke je zapadel njegovi nemilosti. V očigled takim dejstvom treba se je pač resno vprašati, če je naš Jake še duševno normalen ali spada morda že v opazovalnico za blazne. Sicer bi poverili njegovega lajbžandarma, ki ima za ljudi abnormalnih duševnih lastnosti posebne simpatije (z ljud-mi zdravega razuma itak ne more občevati), da natakne svojemu šefu prisilni jopici in ga odvede kamor spada.

Kurjava z oljem na progi Jese-nice - Gorica. Pred par tedni so upe-ljali po vseh tunnelskih progah alp-skih železnice kurjavo z oljem. Ker se je ta kurjava dobro obnesla, bodo ku-rili železniške stroje na celi progi Je-senice - Gorica z oljem.

Širomak. K tozadevni notici se nam še poroča, da je dozdnevni 11letni dečko Schneeweiss, katerega ima po-litica še v varstvu, menda poleg si-romašnosti precej navihnan, vsaj ta-ko je soditi po njegovi robinzonski pripovedki. Pripoveduje namreč, da

je nezakonski sin umrle delavke to-bažne tovarne, ter da je bil rojen v Celovcu. Njegov nezakonski oče, neki Huber, se je po smrti te oženi, ki je pa tudi že umrl. Njegova mačeha, vdova Huber, pravi, da sedaj prodaja kruh v Kranju, njega je pa oddala nekemu posestniku in krčmarju v Št. Martinu pri Celovcu, Obermand-lu. Ta Obermandl je letos kupil hišo z gostilno na Javorniku pri Jeseni-cah, kjer je bil dosedaj tudi mali Ro-binzon. Ker mu je zdravnik rekel, da mora zaradi oči v bolnišnico, mu je dal Obermandl denar, da se je pri-peljal v Ljubljano. Vse to pa bo menda navadna izmišljotina. Na Javorniku je bil, predno je prišel v Ljubljano, res pri nekem gostilničar-ju, a jo je takoj drugi dan odkuril. Poleg teh muh, ima pa dečko še dru-ge. Pred seboj vidi plesati miške in hudičke z gorečimi bakljami. Ko jih je včeraj zagledal, se mu je reklo, da naj jih napodi. In res, mahnil je z roko in kar naenkrat so vsi hudički izginili. Videti pa ni, da bi bil slabou-men, marveč zelo zvit in hoče s tem urad le motiti. Govori nemško v koroškem narečju ter je defektno oblečen. Kdor ve kake podatke, naj jih nemudoma naznani mestni polie-i-ji ljubljanski. Domneva se, da je od-kod ušel.

Izgubil se je 12leten deček. De-ček se piše Pavel Kalan in je od so-bote odšel z doma Elizabetna cesta št. 7. Deček ima sivo obleko, ravno tako čepico, čizme in črne nogavice. Kdor bi kaj vedel o dečku, naj to spo-roči njegovi materi na Elizabetni ce-si št. 7.

S ceste. Ko je v soboto peljal hlapec Andrej Kapel po Florijanski ulici voz desk, mu pride nasproti električni voz, katerega ste se konja ustrašila in zdirla proti Staremur-trgu. Tam je zadel v nek drugi voz s tako silo, da je hlapec vsled sunka padel z voza, konja sta dirjala še na-prej in tudi neki, nasproti došli bra-njevki razbila voziček.

V vodo sta hotela vreči dva de-lavca včeraj popoldne v Mestnem lo-gu gozdnega čuvaja, kar se jima pa ni posrečilo, ali sta se pa zblala po-sledje. Kljub temu se bodeta morala zagovarjati pri pristojni oblasti.

Pogreša se od dne 7. julija na Karlovski cesti št. 30 stanujoči čev-ljarski mojster Anton Toni. Ko je šel od doma, je napisal v beležniku, da si bode končal življenje. Kdor ve o njem kake podatke, naj jih prijavi mestni policiji.

Izgubljeni in najdeno. Čevljar-jev sin Mirko Kemperle je izgubil gornji del čevlja, vreden 6 K. — Ma-rija Svetičeva je izgubila rdeč solnč-nik. — Kuharica Antonija Grijskova je izgubila zlato žensko uro z ve-rižico. — Delavka Cecilija Stankova je izgubila denarnico s srednjo vsoto denarja. — Izvošček Fran Bezljaj je našel žensko ročno torbico.

Narodna obramba.

Čisti dohodek veselice obeh zdru-ženih šentpeterskih podružnic Ciril-Metodovih, ki se je vršila 28. pr. m. na vrtu hotela »Pri zlati kapljici« na korist glavni družbi, znaša 500 K.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Feliks Stare, graščak na Kolovcu, 10 K, pogojeno odškodnino za divjega petelina, ki ga je v njego-vem revirju ustrelil gosp. dr. H. Souvan. Taki pogoji so torej zelo priporočljivi, želimo le, da rodoljubni gospod Stare dobi mnogo posnemal-cev.

Naroden ženil je daroval naši družbi 40 K na dan sv. Cirila in Me-toda po gosp. župniku Iv. Vrhovni-ku. — Hvala!

Iz neke sodnijske poravnave je pridobil za Ciril - Metodovo družbo gosp. not. kand. Fr. Burger 50 K. — Poravnalec hvala, poravnancem mir in zadovoljnost, družbi sv. Cirila in Metoda uspeh, Slovenstvu bla-gor!

Učenke dekliške šole v Trstu na Acquedotto so vplačale en »kamen« z vsoto 200 K, posebe pa so posla-le 25 K 50 vin. kot Ciril - Metodov dar. — Hvala hvaležnim učenkam druž-bene šole, častno priznanje vzgledni narodni vzgojiteljici gospe šolski vo-diteljici Mariji Engelmannovi!

Za Ciril - Metodov sklad so se nadalje prijavili sledeči: 910. Moška podružnica v Šiški (plačala 200 K); 911. Ženska podružnica v Šiški (pla-čala 200 K); 912. Stalno omizje re-stavracije »Vuga« v Grobelnem (pla-čalo 200 K); 213. Podružnica v Pla-nini (plačala 200 K); 914. Podružni-ca Lonjer; 915. Kreditno društvo v Kranju (plačalo 200 K).

Podružnica v Škofljici priredi veselico v korist družbe sv. Cirila in Metoda dne 16. julija na Rudniku pri »Rdečem križu«.

Mesto venca na krsto umrli go-spe Franji Brinškovi v Trnovem na Notranjskem je položila na altar do-movine za družbo sv. Cirila in Meto-da ga. Franja Šlajpahova v Veliki Loki 10 K; za isto družbo je nabral gosp. Krulej Ernest, tehnik v Grad-

cu 13 K med tovariši mesto venca na grob umrlemu tovarišu J. — Hvala iskrena.

Cetrtošolci v Mariboru so nabra-li in poslali 30 K, v Celovcu pa gg. dr. R., dr. St., dr. P. in P. darovali za god sv. Cirila in Metoda naši dru-žbi 40 K, vesela družba v Olševku pri kresu zložila 3 K. — Hvala!

Društvena naznanila.

Semenj na Poljanah. Kdo bi si bil mislil, da je mogoče kaj takega na Poljanah, — to je bila sodba vseh, ki so obiskali semenj na Poljanah in videli veselo vrvenje Poljančanov in njih ljubih gostov iz Ljubljane in okolice. Prava ljudska veselica je bila, kar se je vršilo včeraj na sejmi-šču in ne samo veselica, marveč si-jajna manifestacija napredne misli in naprednega življa na Poljanah. Ze pred pravim začetkom veselice se je prostor na sejmišču napolnil do zad-njega in proti večeru je bilo vrvenje na veseličnem prostoru tako, da kaj podobnega Poljane niso še doživlele. Zato pa so obiskovalci od napredne-ga političnega in gospodarskega društva tudi naravnost zahtevali, da priredi vsako leto tako veselico, da se stiki med posameznimi sloji na Poljanah poglobe in da imajo Po-ljančani v nepriljeni zabavi in v občevanju z našimi zavednimi oko-ličani priliko, spoznavati vse njih težnje. Priznati moramo namreč, da ni nikjer tako lepe prilike, neprisi-ljeno razodeti svojih simpatij sode-lavcem na kulturnem polju, kakor ravno na družabnih prireditvah. Na zelo lep način so izkazali zlasti vrli naprednjaki iz Štepanje vasi Ljublja-ni s tem, da so se v zelo velikem šte-vilu pripeljali na okrašenih vozovi-h na veselo, svoje tople simpatije. Viharni pozdrav, ki so ga jim priredi-li Poljančani, je bila le delna od-dolžitev za moralno podporo, ki so jo prinesli političnemu društvu. Če govorimo o zabavnem delu prire-ditve, moramo se v prvi vrsti spom-niti »Ljubljanskega Zvona«, ki je s svojim priznanim izbornim petjem povzdignil veselico nad druge obič-ajne prireditve; omenimo še komič-ne nastope, godbo, ples in srečolov z bogatimi in zelo praktičnimi dobit-ki. Za okrepitev so skrbela vrle po-ljanske gospodične pod vzornim vo-dstvom ge. Slovence. Končno mo-ramo omeniti nekaj, kar bi moralo biti na vsaki prireditvi političnih društev. Takih prireditev se udeleže namreč tudi oni, ki sicer ne pridejo prebogosto v dotiko s političnim dru-štvom in zato je bilo zelo umestno in vsega priznanja vredno, da sta spre-govorila na veselici državni posla-nec dr. Ravnihar in dež. poslanec prof. Reissner par besed, kar pa ni vzelo veselici čistejšega značaja pro-ste družabne prireditve.

Merkurjeva veselica na vrtu Na-rodnega doma. Nestrpno je bilo pričakovanje velike veselice društva »Merkur«, ki se je vršila snoči na vr-tu Narodnega doma. Posebno pri-lačnost so tvorili seveda krasni in dragoceni dobitki in zato se ni čudi-ti, da je bil naval na veselico narav-nost ogromen in da so bile srečke ta-ko hitro razprodane, da marsikateri, ki bi bil sicer še rad poskusil svojo srečo, ni prišel več na vrsto. Da pa je veselica uspela tako sijajno, gre v prvi vrsti zasluga neumorno de-lavnim našim damam, ki se niso stršale truda, da prirede ljubljans-kemu občinstvu, ki je znano kot ze-lo kritično, nekaj izrednega in pri vsej svoji dovršenosti vendar doma-čega, tako da je morala prireditel-je zadovoljiti tudi najbolj razvajene ljudi. V prvi vrsti gre zasluga kakor vedno, kadar je treba za dobrodelne in humanitarne namene žrtvovati svoje moči, neumorni ge. dr. Tavčar-jevi, ki je skupno z damskim odbo-rom prevzela prireditve, krepko pod-pirana od gospodičen, ki so sodelova-le na veselici, bodisi v paviljonih, bodisi zunaj paviljonov. Omeniti mo-ramo tu načelnice paviljonov, ki so tako izdatno pripomogle k nenavad-nemu uspehu veselice. V I. paviljo-nu za pivo sta načelovali ge. Domicelj in Kerč. v II. paviljonu za pivo ge. Šare in Tory. v I. paviljonu za vino sta načelovali ge. Lilleg in Zajc. v II. paviljonu za vino ga. Vidmar. V kavarni in slaščičarni sta načelovali ge. Grobelnik in Golob, pri šampanju ga dr. Murnikova, pri cvetlicah ge. Vider in Ozmec in pri smotkah ga. Vrhove. Paviljon za je-stvine so oskrbovali ge. Jelačin, Čes-nik in Šarabon, srečolov pa ga. Su-pančič. Pohvaliti je posebno godbo, našo Slovensko Filharmonijo, ki je zelo veliko pripomogla k tako kras-nemu uspehu veselice. Igrala je neumorno od 4. popoldne in sicer jako točno kakor vse krasne koncert-ne skladbe, tako tudi plesne komade, s čimer si je pridobila zahvalo in polno simpatij naših ljubkih plesalk in vrlih plesalcev. Odlikoval se je po-sebno še pevski zbor »Merkurja«, ki je z že priznano bravuro zapel šest krasnih pesmi in žel obilo zaslužene-

ga priznanja. Odlikovala sta se po-sebno tudi priznana solista gg. Kri-žalj in Jež. Ljudstvo jih je podrav-ljalo in jima prirejalo burne ovacije. Seveda so se zbirali posebno okoli paviljonov pri ljubkih prodajalkah in točajkah pevci v slučajne zборе in zapeli marsikako krasno domačo pesmico. Slovenec rad poje in ima tudi krasne pesmice, narodno blago, ki tako globoko izražajo duševno raz-položenje peveca, bodisi da je žalos-ten ali vesel. Veselje pa je vladalo včeraj na veselici, prosto neprislilje-no veselje in veselo pesmi so razve-seljevale številne goste. »Merkurja« pa moremo le čestitati, da je s srečo roko pripravil tako sijajno veselico, ki je brez dvoma tudi krepko podpr-la društveni podpori sklad.

— Idrijska podružnica S. P. D. priredi v nedeljo, dne 16. julija izlet na Javornik.

Pedagoško društvo v Krškem je slavilo v nedeljo, dne 2. julija svojo 25letnico. V ta namen se je vršilo ob 10. dopoldne slavnostno zborovanje, ki se ga je udeležilo poleg učitelj-stva veliko število učiteljskih in šol-skih prijateljev. Med drugimi je po-setil zborovanje zastopnik »Saveza hrvat. učit. društev« in zastopnik »Hrvat. pedagog. književnog zbora«, videli smo med zborovalci mnogo uradnikov, meščanov, obrtnikov itd. Goste in učiteljstvo je pozdravil pred-sednik strok. učitelj Drag. Humek, za njim je pa predaval cand. phil. Anton Sovre o temi: Tolstoj. Gos-pod predavatelj je naslikal velikega Slovana in njegove človekoljubne težnje tako moštrosko in s tako jas-nimi potezami, da gotovo ni bilo ni-kogar med poslušalci, ki bi ne bil sledil predavanju z zanimanjem. Predavatelj je žel za svoje izborno zamišljeno delo navdušeno priznanje. Nad vse važno je bilo poročilo stro-kovnega učitelja Maksa Hočevar-ja o društvenem delovanju v 25 le-tih. Iz skrbno sestavljenega poročila so lahko posneli učitelji in šolski pri-jatelji, da društvo ni živelo zastoj in da se je ves čas svojega obstanka trudilo, da bi vsestransko vršilo dol-žnosti, ki si jih je zapisalo pred 25 leti na svoj prapor. Mnogoštevilna zborovanja in še mnogoštevilnejša predavanja pedagoško-didaktične in narodno-gospodarske vsebine, lepa vrsta knjig, ki jih je izdalo društvo, vse priča o smotrenem učiteljskem delu. Koncem zborovanja sta bodrila društveni predsednik in tajnik učiteljstvo, naj vstraja pri začetem delu in naj se ne straši današnje dobe, ki bo gotovo minila in se umaknila lep-šim časom. Ob 4. popoldne je bil v so-kolski dvorani koncert, ki ga je po-setilo nad 200 poslušalcev. Vsakdo je trdil, da je bil to eden najlepših koncertov, ki smo jih kdaj slišali v Krškem. Pevski zbor je pod spretnim vodstvom g. Kosa izborno rešil svojo nalogo. Gospo Kokočovo iz Sevnice smo poznali že iz zadnjega koncerta, ki ga je priredilo »Pedago-giško društvo«, in zopet smo se di-vili gibkosti njenih prstkov, ki tako mojstrsko obvladajo klavir in mu izvajljajo tako krasne melodije. Nov nam je bil g. T r o s t in reči moramo, da smo ponosni, da imamo v svoji bližini tako imenitnega violinista. »Pedagoško društvo« naj bi nam več-krat priredilo tak užitek, saj ima mnogo hvaležnega občinstva, ki ve ceniti poštenovalno učiteljsko delo in ki ve, da je trditev gotovih ljudi, da — ljudstvo ne mara učiteljev — na-vadna — laž.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi je sprejelo v me-secu maju in prvi polovici junija sle-deče podpore: G. inž. J. Valenta, Pra-ga 6 K; g. prof. J. Zilih, Gorica 7 K; g. prof. J. Kožuh, Celje 10 K; g. prof. dr. Dolar, Maribor 2 K; sl. »Slov. Narod« 30 K; g. dr. Brumen, Ptuj 5 K; g. prof. dr. Lončar, Idrija 2 K; g. župnik Vrhovnik 10 K; g. učitelj Ig. Supan, Brežice 12 K; g. Iv. Zem-lič, c. kr. sodnik 3 K; g. dr. Fr. Kogoj, Jesenice 2 K; g. Martin Ogore-vec, Konjice 5 K; sl. županstvo trga Sevnica 30 K. — Podporno društvo si je moralo letos izposoditi 1699 K in razdelilo poleg tega vso razpolo-žnino. Ako se slovenska javnost ne za-vzame za Prago, ne more na jesen noben dijak v to mesto, ki je nave-zan na Podporno društvo, pa bodisi še s tako malo podporo. — Darila sprejema dr. Karel Š e b e s t a, Pra-ga II. 4, Spalena 9.

Prosveta.

Odhorova seja »Matice Sloven-ske« dne 5. julija. Odbor čestita I. podpredsedniku vitezju pl. Grasselli-ju. — Načelnikstvo Tehniškega odse-ka prevzame društveni predsednik. Na počestih slavnostih v spomin pi-sateljem Balukiću, Jurkoviću in To-miću je Matiko zastopal predsednik. — V prevode iz svetovne književno-sti se sprejemajo »Zapiski iz mrtvega doma« (Dostojevski). Nekateri roko-pisi se zavrnejo; sprejme se spis »Črna smrt«. O študiji »Življenje starih Slovanov v IX. in X. stoletju«

164

375

402

957

2383

se bode vršila

C. kr. okrajna sodnija Marnberg, oddelek I,
dne 27. junija 1911.

👉 Edino zastopstvo za Kranjsko! 👈

Na železniški postaji Rogatec (ki se odcepi od južnoželezniške proge Dunaj-Trst) avtomobilski omnibus. Zveza pri vlakih ob 11. uri 16 min. popoldne in 5. uri 52 min. popoldne. Na železniški postaji Zabok avtomobilskega omnibusa zveza pri vlakih ob 9. uri popoldne in ob 4. uri 07 min. popoldne. 1. maja do 1. oktobra.

2365

Staroznana

leloviščarjem za sezone po jako nizki ceni. — Oskrbništvo gostilne ki se za cenjeni obisk vljudno priporoča, daje pojasnila tudi glede sob.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.